

Pædagogisk læreplan for BLOMSTERHAVEN 2020

Afd. Blomsterhaven
Solsikkevej 4, 6100 Haderslev
Tlf. 7434 5291

Afd. Møllehaven
Ryes Møllevej 15, 6100 Haderslev
Tlf. 7434 5311

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Forord til den styrkede læreplan i Sydbyens Børnehus	3
Om skabelonen.....	4
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Hvem er vi?.....	5
Pædagogisk grundlag.....	6
Pædagogisk læringsmiljø	7
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhæng til børnehaveklassen	12
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	13
Inddragelse af lokalsamfundet	13
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	14
Alsidig personlig udvikling	17
Social udvikling	20
Kommunikation og sprog	22
Krop, sanser og bevægelse	26
Natur, udeliv og science	29
Kultur, æstetik og fællesskab	33
Evalueringskultur	35

Forord til den styrkede læreplan i Sydbyens Børnehus

Afdeling Blomsterhaven

Afdeling Møllehaven

Sydbyens Børnehus blev dannet 1. august 2017, efter en beslutning der primært havde grund i at få den daglige ledelse tættere på den pædagogiske praksis. I sommeren 2018 blev det specialpædagogiske område i distrikt syd lagt ind under Sydbyens Børnehus, hvilket bl.a. betød at Møllerredens nærmeste leder, blev den daglige leder i Møllehaven. Sydbyens Børnehus består derfor af: Blomsterhaven og ressourceinstitutionen Møllehaven med ressourcegruppen Møllerreden.

Den første tid blev brugt på at udarbejde nedenstående værdigrundlag og vision. Værdigrundlaget er det vores daglige arbejde/pædagogiske grundlag bygger på og som vi gentagne gange vender os mod og spejler os i, i forhold til gældende daglig praksis. Visionen er vores sigtepunkt, som vi stræber efter at opnå.

Værdigrundlag: Trivsel, udvikling og læring, sker for børn, forældre og personale gennem tillidsfulde fællesskaber.

Vision: Et godt sted at være, er et godt sted at lære.

Forløbet med nærværende læreplan, for vores vedkommende, startede i efteråret 2018, hvor vi havde Psykolog Jakob Freill som oplægsholder på en pædagogisk dag. Tanken var at skyde processen i gang. Dette var, omend vi var lidt tidligt i gang, en god måde at tune ind på, hvad der er intentionerne bag de nye styrkede læreplaner. En ny styrket læreplan, hvor blandt andet dannelse og legen har fået mere fremtrædende pladser og betydning.

Siden foråret 2019 har alt pædagogisk personale deltaget i kurser om den nye styrkede læreplan og enkelte har taget et diplommodul.

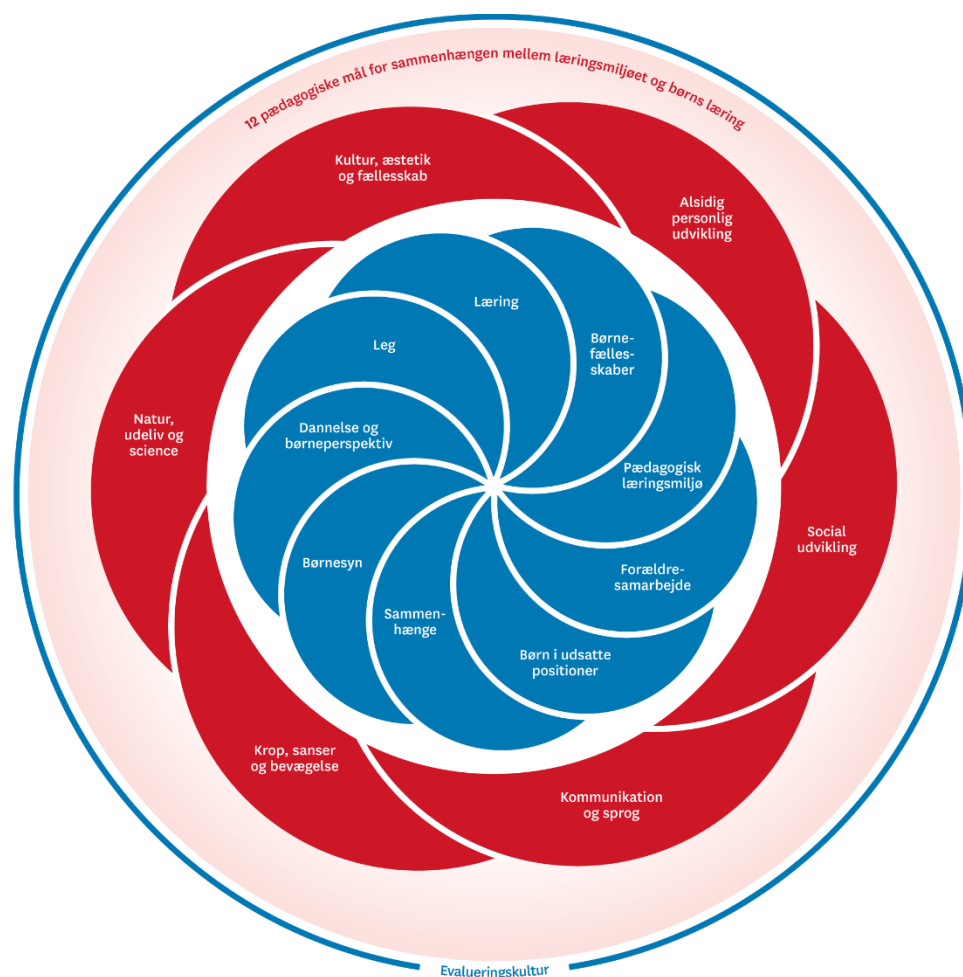
D. 29. februar 2020 afholdt vi en pædagogisk dag, hvor ledelsen skabte rammerne for et fælles afsæt. Vi arbejdede med de 6 temaer, men også med de centrale emner som: Leg, følger vi børnenes spor, hvad er status på vores læringsmiljøer og hvordan kan vi udvikle dem. Materialet vi anvendte, tog udgangspunkt i spørgsmålene fra Rambølls Hjernen og Hjertet. Efter en mindre nedlukningspause pga. Corona, valgte vi at justere retningen en smule og valgte at benytte materialet fra EVA.

I Sydbyens Børnehus, arbejder vi med begrebet mangfoldighed. Vi arbejder fælles ud fra samme pædagogiske grundlag og fælles vision, men der er fri definitionsret i den enkelte afdeling. Vi er i skrivende stund ved at udvide samarbejdet i enhederne, omkring emner som science, sprog, IT og motorik. Vi arbejder på at få en højere grad af vidensdeling, for at bringe det bedste i spil.

Mangfoldigheden i enhederne, gør at forældre der ønsker Sydbyens Børnehus, har en stor grad af valgfrihed, i forhold til det pædagogiske udbud. Den store mangfoldighed betyder forskelle i hvordan det pædagogiske arbejde udføres i det daglige, og derfor er der udarbejdet to læreplaner for enhederne, der grundigt beskriver, både den fælles ramme, den fælles teoretiske klangbund, samt de daglige pædagogiske metoder i hver enhed.

Om skabelonen

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Blomsterhaven er en aldersintegreret institution for 0-6 årige, der er en afdeling under Sydbyens Børnehus. I Blomsterhaven er der 3 huse: Anemonen, Bellis og Crocus. Vi er normeret til 110 børn.

Blomsterhaven er placeret i et blandet bolig- og industrikvarter og tæt på den lokale folkeskole. Vi har store legepladsområder ved hvert enkelt hus. Samtlige områder er indrettet, så de understøtter aldersgruppernes behov og interesser, samt muligheder for at udvikle motoriske og sanselige færdigheder.

Vi har 30 vuggestuepladser og 80 børnehavepladser. Personalegruppen består af 24 fastansatte medarbejdere, samt 3 faste vikarer. Vi har en pedel samt en sekretær ansat. I Blomsterhaven har vi skolepraktikanter, pædagogstuderende fra UCSYD, og studerende fra pædagogisk assistent uddannelsen.

Aktiviteter.

I Blomsterhaven arbejder vi med danske traditioner som: Fastelavn, påskefrokost, Sankt Hans og julefrokost. Vi holder bedsteforældredag, sommerfest og julehygge, hvor forældrene er med. Ved børnefødselsdage er vi altid villig til at besøge hjemmet. Vi bruger meget nærmiljøet til det pædagogiske arbejde, den nærliggende natur omkring os, samt ture ud af huset til skov og strand.

I Blomsterhaven har vi medarbejdere, der har stort kendskab inden for science/natur og motorik samt uddannelse indenfor børns sprogudvikling og tilegnelse. I hverdagen gør vi brug af disse kompetencer og denne viden.

I Blomsterhaven har vi valgt at inddele børn i grupper af 0-3 årige, 3-5 årige og storebørnsgruppen - en førskolegruppe, som specifikt arbejder på at gøre børn klar til skole. Vi arbejder sammen med distriktsskolen, som vi har et givende og nuanceret arbejdsfællesskab med.

Profil.

Værdigrundlag: At møde børn, forældre og personale i tillidsfulde fællesskaber.

Vision: Et godt sted at være, et godt sted at lære.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv.

Alle børn er unikke individer men også en vigtig del af fællesskabet. Vi er opmærksomme på hver enkelt barns fulde historie og på baggrund af denne, skaber vi passende rammer og aktiviteter.

Vi lytter til forældrenes fortællinger om deres børn, vi iagttager børnene i praksis, og vi samtaler med børnene i det omfang, de mestrer det. Og ud fra disse parametre skaber vi de rammer, vi vurderer som optimale for det enkelte barn og for gruppen. Det kan f.eks. være gruppesammensætninger på stuen, gruppens størrelse, valg af aktiviteter og vores støtte til børnene i den frie leg.

Praksisfortælling fra en samling i vuggestuen:

En gruppe børn sidder rundt om bordet. Sangkufferten bliver sat foran det første barn, mens de andre børn spændt venter på deres tur. Barnet vælger en genstand fra kassen og placerer den på låget. Der er tid til at kigge godt på tingene, før barnet vælger. Derefter synger vi i fællesskab. Så snakker vi om, hvem der skal vælge den næste sang, og kufferten rykker videre. Legen foregår på samme måde hver gang, og de større børn bliver opfordret til at tilbyde hjælp til de børn, der er mindre rutinerede eller har svært ved at vælge en sang.

Praksisfortællinger fra hverdagsaktiviteter i børnehaven:

Klokken 11.00 holdes der samling i børnehaven. Vi sidder i en rundkreds og siger goddag til hinanden vha. en talebold, der 'roterer' i rundkredsen. Et barn opfordres til at rejse sig og tælle børnene i rundkredsen, samt fortælle hvem af børnene der evt. mangler i dag. Nogle gange med hjælp fra en voksens side.

Ved frokost kl. 11.15 sidder børnene i storebørnsgruppen ved tre borde i børnehaven. En voksen fra hvert bord beder et barn om at tælle antallet af børn ved bordet. Derefter henter barnet glas, tallerkner og bestik fra madvognen og dækker bordet. Vi taler om dagens udvalg af mad i børnenes madpakker og hælder vand i glasset. Dette foregår eventuelt med hjælp fra en kammerat eller voksen ved bordet. Når alle ved bordene er klar til at spise, siger dagens borddækker 'VÆRSGO'.

Pædagogisk læringsmiljø

I Blomsterhaven arbejder vi med læring hele dagen fra kl. 6.30 -17.00. Vi bygger dagen op omkring læringsmiljøer. Gennem dagen har børnene mulighed for både at være en del af planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner.

Vi arbejder med tydelige rollemodeller og placering blandt personalet hele dagen. Vi oplever herigennem mulighed for nærvær voksen/barn imellem, når rollerne er fordelt tydeligt blandt personalet. Der opstår fordybelse og nærvær ved, at de voksne har rollefordelt sig. Der er god variation mellem at være igangsætter af en vokseninitieret aktivitet, samtidig med at vi har blik for børns egne initiativer i forhold til leg og aktiviteter. Afviklingen af daglige rutiner sker samtidig med at have overblik over gøremål så som bleskift, toiletbesøg, trøste, hjælpe hvis der opstår konflikter som børnene selv kan have svært ved at komme videre fra, samt hjælpe børn videre eller ind i legerelationer.

Eksempel fra storebørnsgruppen: Vi er på legepladsen en eftermiddag, og eftermiddagsmåltidet er ved at være afviklet. Der er 3 personaler. Voksen 1 går i gang med en aktivitet og opfordrer og inviterer til, at børnene kan deltage. "Vi skal bruge følgende til aktiviteten, er der nogen, der vil hjælpe mig med det?"

Voksen 2 bliver ved bordet, skaber ro, nærvær og tid til de børn, som har lyst til at sidde længere. Der bliver talt om, hvad de mon skal lave, når de er færdige med at spise frugt.

Voksen 3 bevæger sig rundt på legepladsen og guider og hjælper børnene med deres aktiviteter eller med toiletbesøg. Der tages løbende vurderinger af, om der er nogle børn, som har brug for endnu et tilbud. Det kan være at sidde og fordybe sig med en bog eller være med ved et tegnebord.

Børnehaven siger: Efter samling og spisning af madpakken fra kl. 10.30 til 11.30 går børnene i gang med at få tøj på, så de kan komme ud at lege på legepladsen. Sovebørnene lægges til ro mens 1-2 voksne har sovevagt. På legepladsen foregår der mange forskellige aktiviteter, idet der er fri leg, hvor de voksne deltager, guider og støtter børnenes initiativer og lege. Aktiviteter der er sat i gang af de voksne foregår mest om formiddagen. Kl. 14 går børnene ind for at spise frugt. Her begynder de første forældre at hente børn og efter frugt er det igen legetid. Vi er ude, uanset vejr og vind – næsten da. Der er ikke noget så skønt som en legeplads fyldt med vandpytter – det sætter rigtig gang i fantasien.

For de voksne handler det hele tiden om at have øje for børnegruppen, og hvilke signaler børnene giver os. Herigennem tilpasser de voksne sig efter børnene eller guide dem videre i legen.

I Blomsterhaven vægter vi legen meget højt. Vi er bevidste om, at legen har værdi i sig selv og er en stor del af barnets hverdag. Når børnene leger, så kan vi se, de bruger deres krop, fantasi og sprog. Børnene lærer sig selv at kende. De lærer deres egne og andres grænser. De øver empati og selvforståelse. De voksne er med til at støtte, skabe og guide børnene i legen. Vi leger med børnene, følger deres spor og møder dem, hvor de er. Ud fra hvert barns legekompentence igangsætter vi forskellige lege på forskellige niveau. Vi er bevidste om vores roller i børnenes leg. Vi skifter løbende positioner og vi giver plads til at børnene kan sige fra og til i legen.

Vuggestuen fortæller:

I vuggestuen leger vi tit "Gæt et dyr". En voksen og tre børn går fra gruppen. De prøver at mime et dyr. De andre børn skal så gætte, hvilket dyr, børnene mimer. Børnene deltager og er meget entusiastiske ligesom de voksne.

Vi synger "En elefant kom marcherende". Først går et barn rundt og synger. Inden vi synger "2 elefanter kom marcherende" så vælger det første barn et andet barn som elefant nr. 2. Inden vi synger "3 elefanter kom marcherende", så vælger vi et tredje barn osv.

Vi er bevidste om, at børnene lærer hele tiden. Vi skaber rammer for dem, som de kan være nysgerrige i og giver dem muligheder for at lære at lære.

Eksempel: Børnene hælder vand i kopper. De er med til at lægge kopperne i fryseren. Næste dag tager de dem ud af fryseren. De mærker isen og opdager, hvordan processen er, når isen smelter. Et barn sagde: Se, hvor er isen henne?

I Blomsterhaven har vi fokus på at skabe gode rammer for børnefællesskaber. Vi har blik for det enkelte barn og det enkelte barn i fællesskabet. Vi deler børnene op i små grupper, hvor køn, alder og fælles interesser gavner børnene hver især, så de har mod på at deltage i fællesskabet og føle sig betydningsfulde. Vi har forskellige rum både indenfor og udenfor. Vi tilbyder dem forskellige muligheder for at møde dem, hvor de er. Vi vil vække deres glæde og begejstring.

Samarbejde med forældre om børns læring

Der er dagligt mulighed for, at personale og forældre kan være i dialog om børnenes trivsel.

I Blomsterhaven er det vigtigt, at børnene har den bedste start fra dag ét, når vi møder dem.

Vi holder opstartssamtalen med barnets forældre og barnets sundhedsplejerske hjemme hos barnet eller i institutionen for at styrke forældresamarbejdet fra starten. Et godt forældresamarbejde er grundlæggende for at skabe trygge rammer for barnets trivsels, udvikling og læring i vuggestuen.

I samtalen udveksler vi vigtige informationer om barnet - om barnets hverdag hjemme, om barnets første år og om forældres forventninger til institutionen. Sundhedsplejersken bidrager i samtalen med sin faglighed og er med at skabe broen mellem os og forældre til gavn for barnet.

Vi bruger jævnligt AULA og institutionens Facebookside, hvor vi lægger billeder ud, så forældrene kan se, hvad deres barn har lavet. Ligeledes bliver der også hængt billeder eller andre plancher op med praksisbeskrivelser af, hvad vi har været optaget af. Det giver forældrene et indblik i deres barns hverdag og et redskab til at tale med deres barn om dagens oplevelser.

Vi bruger Hjernen og Hjertet som dialogisk redskab for samarbejdet med forældrene. Her har vi 1 gang årligt et dialogmøde med forældrene med udgangspunkt i deres barns trivsel og udvikling.

Vi afholder årligt en sommerfest samt forældrekafe, hvor forældrene har mulighed for at høre meget mere om de pædagogiske overvejelser, der ligger bag vores arbejde med deres børn.

Børn i udsatte positioner

I Blomsterhaven tilrettelægger vi både i vuggestuen og børnehaven hverdagen, så børnene har mulighed for at være i mindre grupper. Det gør vi for at sikre, at alle børn bliver set og mødt af nærværende voksne. Vi oplever en stor kvalitet blandt børnene, når vi skaber disse muligheder. Nye legerelationer kan blive etableret og børnenes roller kan udfordres og blive set på med nye øjne. De voksne får desuden bedre mulighed for at støtte op om barnets udvikling både socialt og personligt.

Personalet møder alle børn i Blomsterhaven med positive forventninger, idet vi arbejder ud fra ICDP tankegangen. Vi mener, at alle børn skal mødes som individuelle mennesker med individuelle behov, så derfor justerer vi hele tiden vores pædagogiske praksis, så den passer til den børnegruppe, som vi har lige nu.

Vi oplever, at børnegruppen oftest ændres f.eks. efter en sommerferie eller, når børn stopper og nye børn kommer til. Herigennem skabes der nye muligheder for at børnefællesskaberne ændres og styrkes.

Vi er optaget af, hvordan de voksnes kommunikation er over for børn, som kan have vanskeligheder i børnefællesskaberne. Her finder vi det vigtigt, at de voksne, gennem deres kropssprog, toneleje samt italesættelse af børns forskelligheder og behov er naturlige, så vi hjælper hinanden, så alle børn får en god dag i institutionen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Vi har et vigtigt og et godt formaliseret samarbejde med Ny Erlev Skole. Vi har besøg af børnehaveklasselederen, som deltager i institutionens hverdag, og ligeledes besøger vi både skolen og SFOen. Der foregår ligeledes overleveringsmøder mellem børnehaven og skolen. Vi har afholdt flere forældremøder med kommende skolebørns forældre, hvor skolen har deltaget og fortalt om, hvordan man bedst støtter sit barn i den nye kontekst.

Vi kalder vores ældste børn for storebørnsgruppen. Vi ønsker at have så lidt fokus verbalt på, at børnene "snart" skal i skole, så de i stedet øver og træner deres færdigheder på en sjov og legende måde med udgangspunkt i deres børnehaveliv.

Vi arbejder med dialogisk læsning, tematisk sprogarbejde og bruger hverdagssamtalen som et redskab til at udvikle børns sproglige kompetencer.

Eksempel:

Storebørnsgruppen samles dagligt i små grupper. De sidder et afsides sted uden risiko for forstyrrelser. Personalet har her mulighed for at spore sig ind på det enkelte barns kompetencer og udfordringer. Her justeres aktiviteter og indhold, så alle kan følge med og har mulighed for at opleve succes. Vi oplever, at børnene på dette tidspunkt er meget motiverede og nysgerrige på ny læring - nye oplevelser. Vi oplever generelt børn som deltagende og positive overfor udfordringer og nye krav, som de bliver mødt med.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi benytter os af nærmiljøet i form af skoven og stranden, samt går ture i nærområdet hvor vi bl.a. snakker om børnenes bopæl. Vi oplever, at alle børn i alle aldre finder stor værdi i at komme ud i de omgivelser som ligger omkring Blomsterhaven. Mange af børnene viser begejstring ved at kunne genkende steder, f. eks. en legeplads som vi besøger, og som de ligeledes besøger med deres forældre. Her opleves en positiv sammenhæng mellem dagtilbud og barnets hjem.

Vi låner bøger fra Haderslev Bibliotek og har mulighed for at besøge biblioteket, så børnene kan blive fortrolige med at færdes på biblioteket og finde glæde ved aktiviteterne der.

Vi snakker med børnene om forældres arbejdspladser og vi vil gerne, når det er muligt besøge disse arbejdspladser.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske læringsmiljø.

Vi indretter vores rum, så det giver børnene mulighed for at bevæge sig og lege på forskellige måder. Rummene er opdelt i legezoner eksempelvis køkken/dukkekrog og konstruktionshjørne.

I vuggestuen kravler børnene selv op på stole og på puslebordet. De deltager aktivt ved alle rutiner, overgang og aktiviteter.

Vi har billeder på vores kasser med legetøj, så børnene kan se, hvad der er i. Det giver dem et overblik og understøtter deres nysgerrighed for at udvikle lege.

Det psykiske læringsmiljø

Vi er optaget af at være anerkendende voksne som ser, lytter og forstår det enkelte barn. Ved at se, lytte og forstå det enkelte barn, får de medindflydelse, medinddragelse og læring af demokratiske læringsprocesser. Inddragelse af børnenes stemme er vigtigt for børnenes oplevelse af sig selv.

Vi er optaget af at være gode rollemodeller både nonverbalt og verbalt, samt ønsker at skabe en atmosfære, som er tryk og rar for børnene at være i.

Det æstetiske læringsmiljø

Gennem vores legezoner skaber vi mulighed for fordybelse i legen. Her har børnene mulighed for at bruge deres fantasi, hvad enten det drejer sig om at hyggelæse i en sofa eller på et blødt tæppe eller de leger købmand med billeder af mad, som de kender fra deres madpakker.

Vuggestuen fortæller:

I vuggestuen er vi optaget af at tilgodese det enkelte barns behov. Her er der stor forskel i behov fra det helt lille vuggestuebarn til det ældste vuggestuebarn. Derfor er det vigtigt at dele børnene op i mindre grupper. Vi har ofte en udegruppe (tur eller legeplads) og en indegruppe, hvilket giver mulighed for at skabe et børnemiljø, som kan være med til at understøtte det enkelte barns udvikling, læring, trivsel og dannelse. Vi oplever en reduktion af støjniveau, det hjælper barnet til bedre at kunne regulere sig selv. Det giver plads og ro til at få øje på barnets tegn på læring, når børnene er delt op.

Børnehaven fortæller:

Fra dagen begynder og i takt med, at flere og flere børn møder ind, tilbyder vi forskellige legearenaer. Vi sikrer at børnene bliver fordelt på matriklen ud fra det, som optager dem. Nogle børn har lyst til at fordybe sig ved tegnebordet, og en gruppe drenge er gået i gang med leg, hvor der hører høje lyde med. Her giver vi mulighed for, at begge dele kan finde sted uden at nogen bliver hæmmet eller begrænset. Vi guider f.eks. de vilde lege udenørs, hvor der er større bevægelsesmuligheder for, at legen kan udvikle sig. Samtidig

sikrer vi, at der er en rolig atmosfære indendørs, hvor der fortsat møder børn ind.

Vi lægger stor vægt på, at alle børn får en god og tryk start på dagen, hvor de føler sig som en del af fælleskabet fra start.

Gennem hele dagen forsøger vi at tilpasse vores praksis ud fra barnet/børnenes behov. Eksempelvis i børnehaven når vi befinder os på legepladsen, bliver der oftest etableret en indendørsaktivitet, som børnene kan gå til og fra efter behov.

Generelt ønsker vi at understøtte børnenes fri fantasi, og derfor har børnene ofte mulighed for at bevæge sig frit rundt i huset eller på legepladsen, så deres leg og sociale relationer på tværs af stuerne har mulighed for at videreudvikle sig.

Alsidig personlig udvikling

Vi er optaget af at skabe læringsrum, der giver mulighed for, at alle børnene kan opleve følelsen af mestring både individuelt og i fælleskabet.

Vuggestuen fortæller:

De voksne skaber mulighed for, at børnene bliver styrket i deres selvhjulpenhed. Det ses i alle de daglige pædagogiske rutiner såsom spisesituationen og i garderoben.

Eksempel: Børnene kravler selv op og ned fra deres stol med en understøttende hånd fra en voksne, hvis der er behov. Børnene oplever hurtigt at kunne mestre selv at kravle op. De oplever en succes gennem den selvstændige handling. De børn som kan, sidder på skamler eller bænke og de yngste på triptrap stole.

Det er vigtigt for personalet at kigge på, hvor det enkelte barn er i sin motoriske udvikling, og tilbyder hjælp og guidning efter barnets behov.

Under måltidet har vi små kander, som alle børn selv hælder vand fra over i deres egen kop. De yngste børn får hjælp af en voksen, der hælder sammen med barnet. Samtidig sætter den voksne ord på det, de gør sammen "Du hælder vand i din kop!"

Barnet oplever fra helt lille at blive understøttet i sin udvikling og samtidig opleve en spejling af de andre børn.

Børnehaven fortæller:

Eksempel: Dagligt holder vi samling for hele børnegruppen med en fast og genkendelig struktur, for at børnene oplever en forudsigelig hverdag.

Børnene øver sig her i at vente på tur, byde ind med viden og erfaring, være aktiv lyttende og kunne sidde stille og have fælles opmærksomhed med de øvrige børn.

Samlingen understøttes af en stor tavle med visuelle illustrationer af dagen, årstid, vejret og hvilke voksne som er til stede på dagen. Vi oplever at børnene er aktiv deltagende, viser rummelighed for hinanden og føler sig medinddraget i egen hverdag.

Samlingen afsluttes ofte med sange, som bliver skiftet ud efter børnenes behov og interesse. Det er en vurdering, de voksne tager med børnene.

Vi er opmærksomme på at give børnene medbestemmelse i f.eks. valg af aktiviteter, valg af ture ud af huset samt valg af sange.

Med udgangspunkt i børnenes interesser samt erfaringer arbejder vi på, at skabe sammenhæng i børnenes livsopfattelse.

Vi øver børnene i at have medbestemmelse. Vi trækker børnenes legeoplevelser med ind i snakken i samling. F.eks. "Den gode stol" hvor et barn sidder i guldstolen, mens de andre børn på skift siger, hvad barnet er god til. Det styrker barnets selvtillid at være i centrum, og høre positive ting om sig selv.

Vi har fokus på at fremhæve de positive handlinger som børnene gør selv – og gør overfor hinanden. Vi undrer os over stort og småt sammen med børnene, for at styrke deres nysgerrighed og vise dem, at det, de fortæller, er vigtigt.

Vi er bevidste om vores rolle i at styrke børnenes selvforståelse og evnen til f.eks. behovsudskydelse så som at vente på tur, lære at være i et fællesskab, udvikle empati, respekt samt sociale spilleregler.

Vi er optaget af, hvad børnene er optaget af og vi ønsker at justere vores praksis ud fra børnegruppens interesser og behov.

Social udvikling

Vi er optaget af, hvordan vi understøtter barnets sociale udvikling gennem små og store fællesskaber.

Vuggestuen fortæller:

Vi oplever stor værdi for det enkelte barn, når vi opdeler børnene i aldersvarende grupper og arbejder med børn i mindre grupper.

Eksempel. En gruppe børn tager gentagende gange på tur i nærmiljøet. Børnene får en positiv oplevelse ved at turen gentages. De opbygger en fælles begejstring inden turen og en oplevelse af tryghed og mestring under selve turen. Genkendeligheden og forudsigeligheden af turen samt det sammenhold børnene oplever, er med til at styrke den sociale udvikling både individuelt og i fællesskabet.

Vi sammensætter små børnegrupper, hvor børnene har mulighed for at lære nye relationer. Vi sammensætter grupperne f.eks. ud fra interesser samt kompetencer.

Børnehaven fortæller:

En gruppe vil i sandkassen for at grave sandslotte og tunneler. Den voksne bevæger sig forrest til start for at sætte aktiviteten i gang. Den voksne motiverer børnene til at deltage og italesætter børnenes enkelte kompetence". Se hvor god Mads er til at grave tunneler, er der nogen der kan hjælpe ham". Her styrkes det enkelte barns følelse af selvværd og de øvrige børn får øje på hans potentialer.

Undervejs i aktiviteten er den voksne bevidst om sin positionering om, hvornår han/hun går foran, bagved eller ved siden af børnegruppen.

Vi støtter børnene i at invitere til leg samt indgå i nye legerelationer. Børnene øver sig i at udvise empati og yde omsorg overfor andre i et inkluderende fællesskab.

Vi øver børnene i at være en del af fællesskabet, hvor det også er vigtigt at kunne/ turde sige fra, f.eks. at sige stop, hvis et andet barn overskrider ens grænser.

De voksne har en vigtig rolle for at sikre, at alle børn føler sig som en del af fællesskabet og bidrager positivt til gruppen. F.eks. er det vigtigt at fejre alle fødselsdage og holde de kendte traditioner. Derved mærker det enkelte barn glæden ved at blive fejret af vennerne.

Kommunikation og sprog

Vi stræber efter at være gode sproglige rollemodeller. Vi har en fælles opmærksomhed på vigtigheden af børnenes sproglige udvikling fra en tidlig alder.

Vuggestuen fortæller:

Vi arbejder med dagens sang og rim. Når børn oplever gentagelser, opstår en følelse af begejstring samt genkendelighed.

De voksne er opmærksomme på at tale med langsomt og tydeligt stemmeleje, så børnene har tid og rum til at reflektere over det sagte og mulighed for at skabe en forståelse.

Børnehaven fortæller:

Vi afholder jævnligt børnemøder. Her har børnene mulighed for at ytre deres tanker og ideer/meninger om deres egen hverdag. F.eks. en gruppe børn forstår hver især en leg/aktivitet, de ønsker at dele med hinanden. Hermed har vi fokus på barnets perspektiv og barnet oplever følelsen af medinddragelse.

Eksempel:

-Hvad skal vi arbejde med i den næste periode?

-Hvilke regler skal vi have i børnehaven?

-Hvordan skal vi være gode venner og passe på hinanden?

I børnehaven arbejdes der målrettet med dialogisk læsning i mindre grupper. Gennem dialogisk læsning skærpes barnets nysgerrighed via refleksive spørgsmål fra den voksne f.eks. "Hvad tror I, at larven gør nu? Hvad mon det betyder? Den voksnes rolle er at være nysgerrig, lyttende og reflekterende sammen med børnene.

I Blomsterhaven gør vi noget særligt for at udvikle børnenes sprog og fantasi.

Både vuggestuen og børnehaven arbejder med LæseLeg, som er et koncept, hvor børn i små grupper, sammen med en voksen læser og snakker om en historie og efterfølgende laver forskellige aktiviteter der passer til historien. I LæseLeg har vi fokus på gode læseoplevelser og udvidelse af det enkelte barns sprog, så børnene bliver bedre til at udtrykke sig med deres egne ord og dermed til at indgå i fællesskabet.

LæseLeg er på sigt et tilbud til alle børn i Blomsterhaven og deltagelsen i læsegrupperne går på skift. Børnene viser stor interesse for at være med og i børnehaven fortæller de gerne de andre børn på stuen, hvad de har lavet.

Vuggestuen fortæller: På stuen har vi plancher hængende på væggen, som passer til bøgerne i LæseLeg. Disse plancher bliver brugt til det fælles tredje, som vil sige, at de andre børn på stuen bliver inddraget. Forældrene bruger det til at se deres børns hverdag og derved kan de få en bedre dialog med deres barn, når de kommer hjem.

Vuggestuen fortæller: Vores ture ud af huset er givende for børnenes hverdag, når det handler om sprog og oplevelser. Der bliver snakket om alt det vi ser på turen og bagefter laver vi billeder af dagen, så børnene kan genopleve turen. Det styrker også forældre-samarbejdet, når forældrene spørger de voksne i vuggestuen om hvordan dagen er gået og det giver gode snakke derhjemme.

Vuggestuen fortæller:

Børnene er samlet en stor del af dagen, hvor de voksne så justerer sig i forhold til børnegruppen ud fra deres sproglige færdigheder, alder samt udviklingstrin.

Vores hensigt er, at vi sætter ord på alt, hvad de foretager sig i løbet af dagen. Vi er bevidste om, at kommunikation både er det verbale men i særdeleshed også det nonverbale sprog.

Børnehaven fortæller:

Vi gør meget ud af at anvende forskellige rekvisitter til sange, som gør det visuelt for børnene. Dialogisk læsning foregår i både store og mindre grupper dagen igennem.

Vi sprogscreener børnene for at følge op på deres sproglige udvikling.

Vi skaber små lege- /aktivitetsgrupper, hvor den voksne har særlig opmærksomhed på det enkelte barns sproglige udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

Vi skaber læringsmiljøer, som understøtter børnenes behov for bevægelse og motorisk udfoldelse ude som inde.

Vuggestuen fortæller:

Vi har fokus på at udfordre børnene motorisk og sanseligt.

Det ses både under vokseninitierede aktiviteter som forhindringsbane, bevægelse på legepladsen eller nærmiljøet, samt leg med f.eks. flydende kartoffelmel, modellervoks m.m. Her er den voksne opmærksom på det enkelte barns udviklingstrin og forsøger at støtte barnet mod nærmeste udviklingszone. Vi er opmærksomme på, at alle børns motoriske og sansemæssige udvikling er forskellige, og de udvikler sig i forskellige tempi.

Børnenes motoriske og sansemæssige færdigheder bliver ligeledes udfordret gennem daglige pædagogiske rutiner, f.eks. i garderoben, hvor vi guider og støtter børnene til selv at gøre det, de kan klare. Børnene oplever følelsen af mestring, og det styrker deres selvværd og selvtillid. Den voksnes rolle har en væsentlig betydning for at motivere og understøtte barnets lyst, mod og interesse for at øve sig.

Børnehaven fortæller:

Vi tilbyder børnene forskellige bevægelseslege f.eks. i institutionens gymnastiksal og vi afholder idrætsdage i uge 41

Her udfordres børnenes motoriske færdigheder, deres styrke og deres udholdenhed.

Under samlingen har vi en fælles bevidsthed om vejret (vejrudsigten), og her skal børnene øve sig i at mærke, om de har det varmt eller koldt. Her udvikler børnene et kendskab til egen krop.

På vores ture i nærmiljøet leder voksne og børn efter klatretræer og bakker, som vi i fællesskab kan lege og udfordre hinanden ved.

Vuggestuen fortæller: Legen bruges meget spontan. Vi har holdt fredagsfest med musik og dans på legepladsen.

Vi bestræber os på, at børnene i hverdagen selv kravler op i barnevognen, stol samt puslebord. I hverdagen benytter vi os af forskellige muligheder i forhold til at stimulere børnenes sanser. Eksempel vandaktivitet, lege med mudder og massage.

Børnehaven fortæller: Vi bruger legepladsen meget som et motorisk læringsmiljø. Gymnastiksalen benyttes på skift stuerne imellem til forskellige bevægelsesaktiviteter samt sanslege.

Børnene bruger deres krop i de forskellige læringsmiljøer, som vi dagen igennem præsenterer dem for.

Natur, udeliv og science

Naturlig nysgerrighed for naturen og hvad den gemmer på, understøttet af den voksnes egen nysgerrighed og formidlingsevne.

Vuggestuen fortæller:

Vi benytter naturens rum dagligt, hvor vi er på legepladsen eller på tur.

Vi bliver sammen med barnet nysgerrig på det, som fanger deres interesse. F.eks. hvis det regner, finder vi spande og samler vand fra vandpytter eller undersøger, hvad der gemmer sig under stenen, eller "Hvor er sneglen mon på vej hen?". Vi går sammen på opdagelse, og den voksne sætter ord på det, som de sammen ser, oplever og sanser.

Børnehaven fortæller:

Vi er dagligt ude på legepladsen eller den omkringliggende natur.

Vi bruger samlingen til at tale om naturfænomener og sammenhæng mellem årstid og vejr. Eksempel: Om vinteren henter vi sne ind til samling, hvor vi sammen med børnene observerer, hvad der sker med sneen, når den smelter. Hvilke dyr findes der på legepladsen? Hvor bor de? Hvad spiser de?

Både på legepladsen og når vi er på tur, er vi opmærksomme på, at vi skal rydde op efter os. Vi taler med børnene om vigtigheden heraf. Gennem gentagelser opleves det naturligt for børnene at deltage i oprydningen, og for børnene får det pludselig en betydning og mening. Når vi f.eks. er på tur ude i naturen, har vi en pose med til affald. Det er med til at lære børnene, at vi passer på vores natur, og at skrællet skal smides ud i skraldespanden.

Vuggestuen fortæller: Vi benytter ikke kun udeområdet på legepladsen, men vi indretter bevidst nye læringsmiljøer, der er tilpasset børnenes behov og interesse.

Vuggestuebørnene sætter kartofler i baljer på legepladsen. Børnene er medinddraget i vandingsprocessen. Jævnligt holdes der øje med, om kartoflerne vokser og der bliver samtalt om emnet. Børnene er med til at grave kartoflerne op, rengøre dem og slutteligt afholdes fest med kartoffelmadder.

Børnehaven fortæller: Vi benytter naturen uanset vejret. Både i regn, sne, frost, sol osv. Herved oplever børnene vejret på egen krop og har mulighed for at mærke forskellene samt årstidernes skiften.

Ligeledes har børnehaven fokus på spiring og få planter og frø til at gro. Børnene er med til at vande, og får fornemmelsen af, hvad der skal til for, at noget kan gro og spire.

Vi undersøger krible - krable dyr gennem mikroskoper og sorterer i æggebakker. Vi sætter kartoffelfælder, insekthoteller op og undersøger dyr og deres levevilkår. Vi har fokus på, at få planter på vores legeplads, som tiltrækker dyr. IPaden benyttes til identificering af en blomst, et dyr osv.

Vi følger naturens ændring gennem børnenes undring. Vi griber børnenes hvordan – spørgsmål og forstørrer det og viser interesse.

Vi vægter højt, at børnene har mulighed for at sanse naturen og opleve sig selv som en del af naturen.

Børnene fører an for, hvad vi sammen skal undersøge. Den voksne fanger børnenes interesse og støtter op og bygger videre.

Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Vi præsenterer børnene for en bred vifte af kulturelle tilbud. Det kan for eksempel være teater, sang, musik, filmfremvisning på biblioteket, museer, seværdigheder, bøger, apps på stuens tablet eller pc, andre legepladser i nærheden samt ture i nærmiljøet.

Vi giver også børnene mulighed for selv at udtrykke sig gennem forskellige aktivitetsformer, f.eks. maling, bagværk, sang, dans, bevægelse, udklædning. Vi har kreative materialer til fri af benyttelse såsom, tegne- skriveredskaber, lim, sakse og andre kreative materialer. Disse er tilgængelige for alle børn. Ligeledes støtter vi op om

børns egne ideer, følger deres initiativ og skaberlyst.

Vi fordyber os i højtider/traditioner og holder fødselsdage. Vi er opmærksomme på årstidernes skiften og vores adfærd omkring udeliv.

Vi fortæller forældrene om de aktiviteter, vi er i gang med og lader os inspirere af de ideer forældrene kommer med. Vi beder om hjælp til indsamling af materialer som skal bruges til eksperimenter og aktiviteter.

Storebørnsgruppen benytter kirken til jul og går luciaoptog. December er i hele Blomsterhaven en tid med masser af hyggelige aktiviteter. Vi laver julegaver, juleklip, bager julekager, hører julemusik og julehistorier, får besøg af både julemanden og drillenisser. Til påske pynter vi også op og kikker efter påskeharen. Til fastelavn klæder vi os ud og slår katten af tønden. Børnene lærer året igennem om traditioner og højtider.

Vi har fokus på madkulturen i institutionen. Vi er rummelige og bevidste om, at forskellige kulturer har forskellig madtraditioner.

Evalueringskultur

Vi benytter os af aktionslæring som metode til at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø. Vi har aktionslæringsforløb fælles for hele huset. Herigennem er vi fælles nysgerrige og undrende på vores pædagogiske praksis, og igennem aktioner/afprøvninger af ny viden ender vi ud i en evaluering og mulighed for, at ny praksis kan implementeres.

Personalet har stuemøder, afdelingsmøder og personalemøder. Ved disse møder har vi mulighed for i fællesskab at udvikle den pædagogiske praksis. Her stiller personalet skarp ind på praksis på individ eller gruppeplan.

Vi benytter forskellige evalueringsmodeller f.eks. smitte-model, GLS - model, aktionslæring og EVA. Vi benytter foto, video, børneinterviews og praksisfortællinger som dokumentation for at blive klogere på egen praksisudvikling.
